

תפסיר דס"ג

לה א) תים גמע מוסי.
 גמאעה בני אסראיל וקאל
 להם. הד'ה אלאמור. אלדי
 אמר אללה אן תצנע: ב) סת'ה
 איאם תצנע אלצנאיע ופי
 אליום אלסאבע. יפון לכם
 קודסא. עטלה הי סבת ללה. כל
 מן עמל פיהא עמלא פליקתל:
 ג) לא תשעלו אלנאר. פי גמיע
 מסאכנכם. פי יום אלסבת:
 ד) פקאל מוסי לגמאעה בני
 אסראיל קאילא. הד'א
 אלאמר. אלדי אמר אללה בה:

ויקהל

גדג
 למנחת שבת
 ושני וחמישי

לה א ויקהל משה את-
 כל-עדת בני ישראל
 ויאמר אלהם אלה
 הדברים אשר-צוה יהוה
 לעשות אתם: וכנש משה. ית כל
 כנשתא. דבני ישראל ואמר להון. אלין
 פתגמיא. דפקיד יי למעבד יתהון:
 ששת ימים תעשה
 מלאכה וביום השביעי

יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה כל-העשה
 בו מלאכה יומת: שתא יומין תתעביד עבידתא. וביומא
 שביעאה. יהי לכון קודשא. שבא שבתא קדם יי. כל דיעביד ביה.
 עבידתא יתקטיל: ג) לא-תבערו אש בכל משבתים
 ביום השבת: לא תבערוני אישתא. בכל מותבניכון. ביומא
 דשבתא: פ) ויאמר משה אל-כל-עדת בני-
 ישראל לאמר זה הדבר אשר-צוה יהוה לאמר:

— כש"י —

המשכן, לומר שאינה דוחה את השבת:
 ג) לא תבערו אש. יש מרבתינו
 אומרים הבערה ללאו יצאת, ויש אומרים
 לחלק יצאת: ד) זה הדבר אשר צוה ה'.
 לי לאמר לכם:

לה ויקהל משה. למחרת יום הכפורים
 כשרד מן ההר, והוא לשון הפעיל, שאינו
 אוסף אנשים בימים. אלא הן נאספים על פי
 דבורו, ותרגמו ואכנש: ז) ששת ימים.
 הקדים להם אזהרת שבת לצווי מלאכת

תפסיר רס"ג

ואמר משה. לכל פנשתא דבני ישראל
 למימר. דין פתגמא דפקיד יי למימר:
קחו מאתכם תרומה
ליהוה כל נדיב לבו יביאה
את תרומת יהוה זהב
וכסף ונחשת: סבו מנכון
 אפרשותא קדם יי. כל דיתרעי
 לביה. ייתי. ית אפרשותא קדם יי.
דהבא וכסףא ונחשא: ו**תכלת**
וארגמן ותולעת שני ושש
ועזים: ותכלא וארגונא. וצבע זהורי ובויז ומעזי: ו**ערת אילם**
מאדמים וערת תחשים ועצי שטים: ומשבי דדכרי
 מסומקי. ומשבי ססגונא ואעי שטיין: ו**שמן למאור**
ובשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים:
 ומשחא לאנהרותא. ובוסמיא למשח רבותא. ולקטרת בוסמיא:
ואבני-שהם ואבני מלאים לאפוד ולחשן:
 ואבני בורלא. ואבני אשלמותא. לשקעא באיפודא ובחושנא:
וכל-חכם-לב בכם יבאו ויעשו את כל-אשר
צוה יהוה: וכל חכימי לפא דבכון. ייתון ויעבדון. ית כל דפקיד
יי: את-המשכן את-אהלו ואת-מכסהו את-

— רס"י —

כ נדיב לבו. על שם שלבו נדבו קרוי נדיב
 לב. כבר פרשתי נדבת המשכן ומלאכתו
 במקום צואתו: יא את המשכן. וריעות
 התחתונות הנראות בתוכו קרויים משכן:
 את אהלו. הוא אהל ריעות עזים העשוי
 לגג: ואת מכסהו. מכסה עורות האילים

תפסיד רס"ג

ושצ'צה. ותכ'אתגה
 ואמ'האגה. ועמ'דה וקואע'דה:
 (יב) ואלצ'נדוק ודהוקה
 ואלג'שא. ואלסגף אלמסתור:
 (יג) ואלמ'אידה ודהוקהא וכל
 אנ'יתהא. ואלכ'בוז אלמוגה:
 (יד) ומנ'ארה אלצ'אה.
 ואנ'יתהא וסר'גהא. ודהן
 אלצ'אה: (טו) ומד'בח
 אלכ'כור ודהוקה. ודהן
 אלמסח. ובכ'זיר אלצ'מוג.
 וסתר באב כ'בא אלמסכן:

קָרְסִיו וְאֶת־קִרְשָׁיו אֶת־

בְּרִיחָיו אֶת־עַמֻּדָיו

וְאֶת־אֲדָנָיו: יֵת מִשְׁכָּנָא. יֵת

פְּרִסְיָה וְיֵת חוֹפְאֵיָה. פּוּרְפוּהִי דְפּוּהִי.

עֲבֹרוּהִי עֲמוּדוּהִי וְסִמְכוּהִי: יֵב אֶת־

הָאָרֶץ וְאֶת־בְּדָיו אֶת־

הַכַּפֹּרֶת וְאֶת פֶּרֶכַת הַמָּסָךְ:

יֵת אֲרוֹנָא וְיֵת אֲרִיחוּהִי יֵת כְּפֹרֶתָא. וְיֵת

פְּרוּכְתָא דְפָרְסָא: יֵג אֶת־הַשְּׁלֶחַן

וְאֶת־בְּדָיו וְאֶת־כָּל־כְּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים:

יֵת פְּתוּרָא וְיֵת אֲרִיחוּהִי וְיֵת כָּל מְנוּהִי וְיֵת לֶחֶם אַפִּיָא:

יֵד וְאֶת־מְנַרְת הַמְּאֹר וְאֶת־כְּלֵיה וְאֶת־נֶרְתִּיהָ

וְאֶת שֶׁמֶן הַמְּאֹר: וְיֵת מְנַרְתָּא דְאַנְהוּרִי. וְיֵת מְנַהָא וְיֵת

בוֹצִינְהָא. וְיֵת מִשְׁחָא דְאַנְהוּרֹתָא: טוֹ וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת

וְאֶת־בְּדָיו וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת

הַסָּמִים וְאֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לַפֶּתַח הַמִּשְׁכָּן:

— כ"י —

ומחתות: נרתיה. לוי"ט זלעו בזכרים שהשמן
 והפתילות נתונין בהן: ואת שמן המאור.
 אף הוא צריך חכמי לב, שהוא משנה משאר
 שמנים, כמו שמפורש במנחות (דף פ"ו א)
 מגרגרו בראש הזית, והוא בתית ון:
 טו מסך הפתח. וילון שלפני המזרח שלא
 היו שם לא קרשים ולא יריעות:

והתקשים: יז ואת פרכת המסך. פרוכת
 המוצה. כל דבר המנין בין מלמעלה בין
 מכנגד, קרוי מסך וסכה, וכן (איו"ב א' ס') שכת
 בעדו, (כושט ז' ס') הנני שף את דרכך: יג לחם
 הפנים. כבר פרשתי (שמות כ"ב כ"א) על שם
 שהיו לו פנים לפאן ולכאן, שהוא עשוי כמין
 תבה פרוצה: יד ואת כליה. מלקחים

תפסיר רס"ג

טז) ומד'בח אלקראבין. ואלסרד אלנחאס אלד'י לה. ודהוקה וגמיע אניתה. ואלחוז' ומקעדה: יז) וקלוע אלצראדק. ועמדה וקואעדה. וסתר באבה: יח) ואותאד אלמסכן. ואותאד אלצראדק ואתנבהא: יט) ות'יאב אל'ושי. לאלכ'דמה פי אלקדס. ות'יאב אלקדס לתרון אל'מאם. ות'יאב בניה לאל'מאמה:

וַיֵּת מִדְּבַחַת דְּקִטְרֹת בּוֹסְמִיָּא וַיֵּת
אֲרִיחֹהִי. וַיֵּת מִשְׁחָא דְּרִבּוּתָא. וַיֵּת
קִטְרֹת בּוֹסְמִיָּא. וַיֵּת פְּרָסָא דְּתִרְעָא
לְתִרְעָא מִשְׁכָּנָא: **סד** אֵת | מִזְבַּח
הָעֹלָה וְאֵת-מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת
אֲשֶׁר-לוֹ אֵת-בְּדִיו וְאֵת-
כָּל-כֵּלָיו אֵת-הַכִּיֹּר וְאֵת-

כנו: ית מדבחא דעלתא. וית סרדא
דנחשא דיליה. ית אריחיה וית כל

מְנוּחֵי יֵת פִּיּוּרָא וַיֵּת בְּסִיסִיָּה: **סה** אֵת קִלְעֵי הַחֲצֵר
אֵת-עַמּוּדָיו וְאֵת-אֲדָנֶיהָ וְאֵת מִסְךְ שַׁעַר

הַחֲצֵר: ית סרדי דרתא. ית עמודיה וית סמכהא. וית. פרסא

דתרע דרתא: **סז** אֵת-יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֵת-יִתְדֹת

הַחֲצֵר וְאֵת-מִיתְרֵיהֶם: ית ספי משכנא. וית ספי דרתא

וַיֵּת אֲטוּנֵיהוֹן: **סח** אֵת-בְּגָדֵי הַשָּׂרָד לְשָׂרְתָא בְּקֹדֶשׁ

אֵת-בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֵת-בְּגָדֵי בָנָיו

לְכַהֵן: ית לבושי שמושא לשמשא בקודשא. ית לבושי קודשא

— כ"י —

שנאמר (שמות כז יז) וּכְמֹשׁ עֲשֶׂה אִמָּה
קִלְעִים לְכַתֵּף: יח יִתְדֹת. לתקוע ולקשור
בָּהֶם סוּפֵי הַיְרִיעוֹת בְּאַרְץ שָׂלֹא יִנְעוּ בְּרוּחַ:
מִיתְרֵיהֶם. חבלים לקשור: יט בְּגָדֵי הַשָּׂרָד.
לכסות הארון והשלחן, והמנורה והמזבחות
בְּשַׁעַת סְלוּק מִסְעוֹת:

יח אֵת עַמּוּדָיו וְאֵת אֲדָנֶיהָ. הרי חצר קרוי
כָּאֵן לְשׁוֹן זָכָר וְלְשׁוֹן נְקֵבָה, וְכֵן דְּבָרִים
הַרְבֵּה: וְאֵת מִסְךְ שַׁעַר הַחֲצֵר. וילון פרוש
לְצַד הַמְּזוּרָח עֲשָׂרִים אִמָּה אֲמֻצְעוֹת שְׁלֹרֹחַב
הַחֲצֵר, שְׁהִיָּה חֲמִשִּׁים רֹחַב, וְסְתוּמִין הַמְּנוּ
לְצַד צְפוֹן חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה אִמָּה וְכֵן לְדָרוֹם.

תפסיד רס"ג

(כ) פְּכִירֵג גְּמֹאעֵהוּ בְּנֵי אִסְרָאֵל
 מִן בֵּין יְדֵי מוֹסִי: (כא) וְאֵתוּ כָּל
 רֶגְלֵ סִכִּית נִפְסָה. וְכָל מִן רֵאִי
 רֵאִיָּה. בְּרַפִּיעָה לֵלֵה. לְצַנְעָהוּ
 כִּיבֵא אֶלְמַחְצִיר וּגְמִיעַ עֲמֵלָה.
 וְתִיֵאב אֶלְקֹדֶס: (כב) אֵתָא
 בְּדֵאלֶךְ אֶלְדָּגָאֵל מַע אֶלְנָסָא.
 וּמִן כָּאן סְכִיִּיא מְנָהֵם. אֵתָא
 חֲתִי בְּשִׁסְתִּינֵק וְשִׁנְף. וְכִיֵּאֲתָם
 וְחִקָּאב וְסֵאִיר אֲנִיָּה אֶלְדָּיָהב.
 וְכָל מִן עֲזֹל עֲזֹלָא מִן אֶלְדָּיָהב
 לֵלֵה: (כג) וְכָל מִן וְגֵד
 עֲנֵדָה. אֶסְמֵאֲנָגוֹן וְאֶרְגֹּאן.
 וְצַבְגִּי קֶרְמִז וְעֶשֶׂר וּמְרַעְזָא.

לְאֶהֱרֹן כֹּהֵנָא. וְיֵת לְבוּשֵׁי בְנוֹהֵי
 לְשִׁמְשָׂא: כ וַיֵּצְאוּ כָּל-עַדְת
 בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִלְּפָנֵי מֹשֶׁה:
 וּנִפְקוּ. כָּל כְּנֻשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן קֶדֶם
 מֹשֶׁה: (שע"ג) כ וַיָּבֵאוּ כָּל-אִישׁ
 אֲשֶׁר-נִשְׂאוֹ לְבוֹ וְכָל אֲשֶׁר
 נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ
 אֶת-תְּרוּמַת
 לְמַלְאכְתָּא אֶהֱל מוֹעֵד
 וְלְכָל-עֲבֹדָתוֹ וְלְבִגְדֵי

הַקֹּדֶשׁ: וְאֵתוּ. כָּל גֹּבֵר דְּאֶתְרַעֵי לְבִיָּה. וְכָל. דְּאֶשְׁלִימַת רוּחִיָּה
 עֲמִיָּה. אֵיִתִּיֵאֵו. יֵת אֶפְרָשׁוּתָא קֶדֶם יֵי. לְעֵבִידַת מִשְׁכַּן זְמָנָא וְלְכָל
 פּוֹלְחָנִיָּה. וְלְבוּשֵׁי קוֹדֶשׁ: כב וַיָּבֵאוּ הָאֲנָשִׁים עַל-
 הַנָּשִׁים כָּל | נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ חָח וְנֹזֶם וְטַבַּעַת
 וְכוּמָז כָּל-כְּלֵי זָהָב וְכָל-אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף
 תְּנוּפֶת זָהָב לִיהוָה: וּמִיֵּתֵן גּוֹבְרִיָּא עַל נְשִׂיָּא. כָּל דְּאֶתְרַעֵי
 לְבִיָּה. אֵיִתִּיֵאֵו. שִׁירִין וְשִׁבִּין. וְעֲזֻקוֹן וּמַחוּךְ כָּל מִן דְּדָהָב. וְכָל גֹּבֵר.
 דְּאֶרִּים. אֶרְמוֹת דְּהֶבֶא קֶדֶם יֵי: כג וְכָל-אִישׁ אֲשֶׁר-נִמְצָא
 אֹתוֹ תְּכֵלֶת וְאֶרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים

— כש"י —

כז על הנשים. עם הנשים וסמוכין אליהם: נתון כנגד אותו מקום לאשה. ורבותינו פרשו
 חח. הוא תכשיט של זהב עגול נתון על שם כומז כאן מקום זמה: כג וכל איש אשר
 הורוע, והוא הצמיד: וכומז. כלי זהב הוא נמצא אהו. תכלת או ארגמן או תולעת

תפסיר דס"ג

וגלוד כפאש אדים. וגלוד דארש אתו בה: כד) וכל מן רפע רפיעה ללה. מן אלפציה ואלנחאס. אתא בה ללה. וכל מן וגד ענדה. כישב סנט. לגמיע צנעה' אלעמל אתא בה: כה) וכל אמראה בצירה אן תגול בידהא. אתין מגזולא. באלאסמאנגון ואלארגואן. ואלצבג' אלקרמו ואלעשר: כו) וכל אמראה בלג' מן בצרדהא. גזלון אלמרעזא: כז) ואלאשראף אתו. בחגארה'

וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים
וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הִבְיֵאוּ: וְכֹל
 גִּבֹר דַּאשְׁתִּכַּח עִמֶּיהָ. תְּכֵלֵא וְאַרְגָּוֵנָא.
 וְצִבְעֵ זְהוּרֵי וּבּוּץ וּמַעֲזֵי. וּמִשְׁבֵּי דְדַכְרֵי
 מְסוּמְקֵי. וּמִשְׁבֵּי סָסְגוֹנָא אִיתִיאוּ:
כָּד כָּל-מֵרִים תְּרוּמַת כֶּסֶף
וּנְחֹשֶׁת הִבְיֵאוּ אֵת תְּרוּמַת
יְהוָה וְכֹל אֲשֶׁר נִמְצָא אֹתוֹ
עֲצֵי שֹׁטִים לְכֹל-מְלֹאכֶת
הָעֲבֹדָה הִבְיֵאוּ: כֹּל דְּאָרִים.

ארמות כסף ונחש. איתיתאו. ית אפרשותא קדם יי. וכל. דאשתכח עמיה. אעי שטיין. לכל עבדות פולחנא איתיתאו: כה) וכל-אשה חכמת-לב בידיה טון ויביאו מטוה את-התכלת ואת-הארגמן את-תולעת השני ואת-השש: וכל אתתא חכימת לבא בידהא עזלא. ומיתן כד עזיל. ית תכלא וית ארגונא. ית צבע זהורי וית בוץא: כו) וכל-הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה טון את-העזים: וכל נשיא. דאתרעי לבהון. עמהון בחכמא. עזלן ית מעזיא: כז) והנשאם הביאו את אבני השם

— כס"י —

שני או עורות אילים או תחשים כלם הביאו: אמר ר' נתן מה ראו נשיאים כו טון את העזים. היא היתה אמנות יתרה. להתנדב בהנכת המזבם בתחלה, ובמלאכת שמעל גבי העזים טוין אותן: כו והנשאם המשכן לא התנדבו בתחלה, אלא כך אמרו

תפסיר דס"ג

אלבלור. וְחַגְאֲרָהּ אֶלְנִצְאִים.
 לְאֶלְצֶדְרָה וְלֹאֲלִבְדָּנָה:
 (כח) וְאֶלְטִיב וְאֶלְדָּהָן.
 לְאֶלְאֲצִיָּאָה. וְדָהָן אֶלְמֶסַח.
 וּבְכִיזֵר אֶלְצֶמוּגִי: (כט) כְּדִיאָךְ
 כָּל רֶגֶל וְאֶמְרָאָה. סְכִית
 אֶנְפֶסְתֶּם. אֵן יֵאתוּ בְּשִׁי לְגִמִיע
 אֶלְצֶנְעָה. אֶלְתִּי אֶמֶר אֶלְלָה
 בְּהָא. אֵן תְּצַנַע בְּיַד מוֹסִי. אֶתוּ
 בְּהָא בְּנֵי אֶסְרָאִיל. תְּבַרְעָא
 לָלָה: (ל) פְּקָאֵל מוֹסִי לְבְנֵי
 אֶסְרָאִיל. אֶנְצִירוּ אֵן אֶלְלָה קֹד
 שְׂרָף אֶסֶם בְּצֶלְאֵל. אֶבְן אוּרִי
 אֶבְן חוּר מֵן סַבֵּט יִהוּדָה:

וְאֵת אֲבְנֵי הַמְּלָאִים
 לְאֶפֹּד וְלַחֹשֶׁן: וְרִבְרִבְיָא
 אֵיתִיאוּ. יֵת אֲבְנֵי בּוֹרְלָא. וְיֵת אֲבְנֵי
 אֶשְׁלֶמוֹתָא. לְשִׁקְעָא בְּאֵיפֹדָא
 וּבְחוֹשָׁנָא: כֹּה וְאֵת-הַבָּשָׂם
 וְאֵת-הַשֶּׁמֶן לְמָאֹר וְלַשֶּׁמֶן
 הַמְּשֻׁחָה וְלַקְטֹרֶת הַסַּמִּים:
 וְיֵת בּוֹסְמָא וְיֵת מְשַׁחָא. לְאֶנְהָרוֹתָא.
 וְלִמְשַׁח רְבוּתָא. וְלַקְטֹרֶת בּוֹסְמֵיָא:
 כֹּה כָּל-אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר
 נָדַב לִבָּם אֶתֶם לְהֵבִיא

לְכָל-הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת
 בְּיַד-מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל נְדָבָה לַיהוָה: כָּל
 גִּבּוֹר וְאֶתָּא. דְּאֶתְרַעֵי לְבַהוֹן עֲמַהוֹן. לְאֵיתָאָה לְכָל עֲבִידָתָא. דְּפִקִּיד יֵי.
 לְמַעֲבַד בִּידָא דְּמֹשֶׁה. אֵיתִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל. נְדַבְתָּא קָדָם יֵי: פ
 ❀ שִׁבְרִי בְּסַפְרֵי תַּיִסָּר ❀ (שלישי) (שני כשהן מחוברות) ❀ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם בְּצֶלְאֵל בֶּן-
 אוּרִי בֶן-חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה: וְאֶמֶר מֹשֶׁה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
 חֲזוּ. דְּרַבִּי יֵי בְּשׁוּם. בְּצֶלְאֵל. בֶּר אוּרִי בֶר חוּר לְשִׁבְטָא דְּיִהוּדָה:

כש"י

נְשִׂאִים יִתְנַדְּבוּ צְבוּר מַדָּה שְׁמִתְנַדְּבִין, וּמַדָּה
 שְׁמִחְסִירִים אֲנֹו מְשֻׁלִּמִין אוֹתוּ. בִּינֹן
 שְׁהַשְׁלִימוּ צְבוּר אֶת הַכֹּל, שְׁנֹאֲמֶר (שמוס לו ז)
 וְהַמְּלָאכָה הַזֵּאת דִּים, אֲמָרוּ נְשִׂאִים מַדָּה
 עֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת, הֵבִיאוּ אֶת אֲבְנֵי הַשֶּׁהָם וְגוֹי,
 לְכָף הַתְּנַדְּבוּ בְּחִנְפַת הַמִּזְבֵּחַ תְּחַלָּה. וּלְפִי
 שְׁתַּעֲצְלוּ מִתְחַלָּה נְחֻסְרָה אוֹת מְשֻׁמָּם
 וְהַנְּשִׂאִים כְּתִיב: לַחוּר. בְּנָה שְׁלִמְרִים הִיָּה:

תפסיר רס"ג

לא) ואכמל פיה עלמא מן ענד
אללה. בחכמה. ופהם ומערפה
בגמיע אלצנאיע: לב) וחדק
באלמחן. בצנעה אלד'הב
ואלפצ'ה ואלנחאס: לג) ובכרט
אלגורה. לאלנצ'אם ונגר
אלכ'שב. ועמל סאיר צנאיע
אלמחן: לד) ולאלת'עלים געל פי
ידה. הו ואהליאב אבן אחיסמד
מן סבט דן: לה) אכמל פיהמא
עלם אלחכמה. אן יצנעו כל
צנעה' אסתאד' וחדק.
וראקם באלאסמאנגון ואל
ארגואן. ואלצבג' אלקרמז. ואל
עשר וחדק. פיהמא צאנעאן
כל צנעה. וחדקאן באלמחן:

וַיִּמְלֵא אֶתְּךָ רוּחַ אֱלֹהִים
בְּחִכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבִדְעָת
וּבְכָל־מְלָאכָה: וְאַשְׁלִים עִמִּיהָ
רוּחַ מִן קָדָם יי. בְּחִכְמָהּ בְּסוּכְלָתָנּוּ
וּבְמַדְעָ וּבְכָל עֲבִידָא: לַב וְלַחֲשָׁב
מַחֲשַׁבְתָּ לַעֲשׂוֹת בִּזְהָב
וּבְכֶסֶף וּבְנַחֲשָׁת: וְלֹאֲלֹפָא
אוּמְנוֹן. לְמַעַבְדָּ בְּדֹהָבָא וּבְכֶסֶף
וּבְנַחֲשָׁא: לַג וּבְחַרְשֵׁת אֲבָן
לְמִלְאָת וּבְחַרְשֵׁת עֵץ
לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכֶת

מַחֲשַׁבְתָּ: וּבְאוּמְנוֹת אֲבָן טָבָא. לְאַשְׁלֵמָא וּבְנִגְרוֹת אָעָא לְמַעַבְדָּ
בְּכָל עֲבִידָת אוּמְנוֹן: לַד וְלַהוֹרֶת נָתַן בְּלִבּוֹ הוּא
וְאַהֲלִיאַב בֶּן־אֲחִיסֶמֶד לְמִטְהַ־דָּן: וְלֹאֲלֹפָא יְהָב
בְּלִבִּיהָ. הוּא וְאַהֲלִיאַב בֶּר אֲחִיסֶמֶד לְשִׁבְטָא דְדָן: לַה מְלֵא
אֲתֶם חֲכַמַּת־לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל־מְלָאכֶת חֲרָשׁ
וְחֲשָׁב וְרָקַם בַּתְּכֵלֶת וּבְאַרְגָּמָן בַּתּוֹלְעַת הַשָּׁנִי
וּבִשֵׁשׁ וְאַרְגָּ עֲשִׂי כָּל־מְלָאכָה וְחֲשָׁבִי מַחֲשַׁבְתָּ:

— רס"י —

והוא מגדולי השבטים, לקום מה
שנאמר (ויז לז יט) ולא נפר שוע לפני
דל:

לד ואהליאב. משבט דן, מן הירודין
שבשבטים מבני השפחות, והשנהו
המקום לבצלאל למלאכת המשכן.

תפסיר דס"ג

לו א) פליצנעו דם וסאיר
אלחכמא. מן געל אללה פיהם
חכמה ופדם. אן יערפו ויעמלו
גמיע צנעה עמל אלקודס כמא
אמר אללה בה: ב) פנאדא
בהם מוסי' ובסאיר אלחכמא.
מן געל אללה פיהם חכמה. כל
מן ראא ראיה. אן יתקדם אלי'
אלצנאעה ליצנעהא: ג) פקבצו
מן בין ידי מוסי'. גמיע
אלדפיעה אלתי גאו בהא בני
אסראיל. לצנעה עמל אלקודס
לתעמל מנהא. ועאד אלקום
יאתונה. בבראעה פי כל גידאה:

אשלים עמהון חכימות לבא. למעבד
כל עבדת נגר ואומן. וצייר
בתכלא ובארגונא. בצבע זהורי.
ובבוצא ומחי. עבדי כל עבדא.
ומלפי אומנון: לו א) ועשה
בצלאל ואהליאב וכל
איש חכם-לב אשר נתן
יהוה חכמה ותבונה
בהמה לדעת לעשת את-
כל-מלאכת עבדת הקודש
לכל אשר-צוה יהוה:

ועבד בצלאל ואהליאב. וכל גבר חכים לבא. דיהב יי. חכמתא
וסובלתנותא בהון. למדע למעבד. ית כל עבדת פולחן קודשא. לכל
דפקיד יי: ב) ויקרא משה אל-בצלאל ואל-
אהליאב ואל כל-איש חכם-לב אשר נתן
יהוה חכמה בלבם כל אשר נשאו לבו לקרבה
אל-המלאכה לעשת אתה: וקרא משה. לבצלאל
ולאהליאב. ולכל גבר חכים לבא. דיהב יי. חכמתא בלביה. כל
דאתרעי לביה. למקרב לעבדתא למעבד יתה: ג) ויקחו
מלפני משה את כל-התרומה אשר הביאו בני
ישראל למלאכת עבדת הקודש לעשת אתה
והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר:

תפסיר רס"ג

(ד) חתי' אתי גמיע אלחכמא. אלצאנעין גמיע צנעה' אלקודס. כל אמר מן פן צנעתה אלדי' הם יצנעון: (ה) פקאלו למוסי'. הודיא אלקום מפתרון אן יאתו. באפציל מן כפאיה' עמל אלצנאעה. אלדי' אמר אללה אן תעמל: (ו) פאמר מוסי'. ונודא בצות פי אלעספר. יקול. כל רגל ואמראה. לא יאת בשי בעד הדיא מן רפיעה' אלקודס. פאנקטע אלקום מן אלמגי בשיי: (ז) פכאן מא אתו בה.

ונסיבו מן קדם משה. ית כל אפרשותא דאיתיאו בני ישראל. לעבדת. פולחן קודשא למעבד יתה. ואנון. מיתן ליה עוד. נדבתא בצפר בצפר:

וַיבֹאוּ כָּל-הַחֲכָמִים

הַעֲשִׂים אֶת כָּל-מְלֶאכֶת

הַקֹּדֶשׁ אִישׁ-אִישׁ מִמְּלֶאכֶתוֹ

אֲשֶׁר-הֵמָּה עֹשִׂים: וְאֵתוּ כָּל

חַכְמֵי־א. דַּעְבְּדִין. ית כל עבדת קודשא.

גְּבַר גְּבַר מִעֲבִידְתֶּיהָ דְאֲנוּן עֲבָדִין:

וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר

מֵרַבִּים הָעַם לְהֵבִיא מְדֵי הָעֲבָדָה לְמֶלֶאכֶה

אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ: וַאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה לְמִימַר.

מִסַּגֵּן עָמָּא לְאִיתְאָה. מסת פולחנא לעבדתא. דפקיד יי למעבד יתה:

וַיִּצְוּ מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּמַחְנֶה לֵאמֹר אִישׁ

וְאִשָּׁה אֶל-יַעֲשׂוּ-עוֹד מְלֶאכֶה לְתַרוּמַת הַקֹּדֶשׁ

וַיִּכְלֹא הָעַם מֵהֵבִיא: וּפְקִיד מֹשֶׁה. ואעברו פרוז במשריתא

לְמִימַר. גְּבַר וְאִתְאָה. לא יעבדון עוד. עבדא לאפרשות קודשא. ופסק

עָמָּא מִלְאִיתְאָה: וְהַמְּלֶאכֶה הִיתָה דִּים לְכָל-

— רס"י —

לו כ מדי העבדה. יותר מכדי צורך היתה דים לכל המלאכה. ומלאכת העבודה: ויכלא. לשון מניעה: והמלאכה ההבאה היתה דים שלעושי המושכן.

זולק הרקדוק: ויאמרו אל-משה לאמר מרבבים וכו'. אמרו לו להכריז כן וכן עשה, ויצו משה (כ"ל): ויעבירו קול במחנה לאמר. כן היה נוסח הכרוז:

שמו המור (ז) איש-איש. המנהג להפסיק מעט ביניהם.

תפסיד רס"ג

כפאיה. לגמיע אלצנאעה אן
 תעמל מנהא. ופאצ'לא:
 (ח) פצנע כל חכים מן אלצנאיע.
 נפס אלמספן עשר שקאק.
 מן עשר משזור. ואסמאנגון
 וארגואן וצבג' קרמו.
 צו'רא. צנעה' חאד'ק צנעהא:
 (ט) טול כל שקה. ת'מאניה
 ועשרין ד'ראע. וערצ'הא
 ארבעה' אד'רע. מסאחה
 ואחדה לגמיע אלשקאק:
 (י) וכייט כל כ'מס שקאק.
 אלואחדה מע אלכ'רי:

הַמְּלֶאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ
 וְהוֹתֵר: וְעִבְדְתָא. הֹת מִסַּת. לְכָל

עִבְדְתָא לְמַעַבְד יְתָהּ. וִיתֵרַת: ס (דביעי)

ס' טלוט'ר בספרי
היטון ס' שני כשהן מחוברות בסת"י

ה וַיַּעֲשׂוּ כָל-חֲכַם-לֵב
 בַּעֲשֵׂי הַמְּלֶאכָה אֶת-
 הַמִּשְׁכָּן עֲשֶׂר יְרִיעַת שָׁשׁ
 מִשְׁזֹר וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן
 וְתוֹלַעַת שָׁנִי כָּרְבִים

מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב עָשָׂה אֹתָם: וְעִבְדוּ כָל חַפְיָמֵי לְבָא. בְּעִבְדֵי
 עִבְדְתָא. ית משפנא עשר יריען. דבוין שזיר.
 ותכלא וארגונא וצבע זהורי. צורת כרובין. עובד אומן עבד יתהון:
 ט אַרְךְ הִירִיעָה הָאֶחָת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בַּאֲמָה
 וְרַחֵב אַרְבַּע בַּאֲמָה הִירִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת
 לְכָל-הִירִיעֹת: אורכא דיריעתא חדא. עשרין ותמני אמין.
 ופותיא ארבע אמין. דיריעתא חדא. משחתא חדא לכל יריעתא:
 ד וַיַּחֲבֵר אֶת-חֲמֵשׁ הִירִיעֹת אֶחָת אֶל-אֶחָת
 וְחֲמֵשׁ יְרִיעֹת חִבְר אֶחָת אֶל-אֶחָת: וְלַפִּיף ית
 חמיש יריען. חדא עם חדא. וחמיש יריען לפיף. חדא עם חדא:

— רש"י —

לכל המלאכה. שלמשכן לעשות אותה. ולהותיר: והותר. כמו (שמות ס יב) והכבד את
 לבו, (מלכים ב' ג כד) והכפות את מואב:

תפסיד רס"ג

וַיַּעַשׂ לְלֵאָה תְּכֵלֶת עַל
 שֵׁפֶת הַיְרִיעָה הָאַחַת
 מִקְצֵה בַּמַּחְבֵּרֶת בֵּן עֲשֶׂה
 בְּשֵׁפֶת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה
 בַּמַּחְבֵּרֶת הַשְּׁנִייתָ: וְעַבְד עֲנוּבִין
 דְּתַכְלֵא. עַל סַפְתָּא דִּירִיעָתָא חֲדָא.
 מִסְטָרָא בֵּית לֹפִי. בֵּן עַבְד בְּסַפְתָּא
 דִּירִיעָתָא. בְּסְטָרָא בֵּית לֹפִי תִּנְיָנָא:
 חֲמִשִּׁים לְלֵאָה עֲשֶׂה
 בִּירִיעָה הָאַחַת וְחֲמִשִּׁים
 לְלֵאָה עֲשֶׂה בְּקִצֵּה
 הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֵּרֶת
 הַשְּׁנִייתָ מִקְבִּילַת הַלְּלֵאָה

(יא) וְצָנַע עָרִי מִן אִסְמַאנְגוֹן.
 פִּי חַאשִׁידָא אֲלִשְׁקָה אֲלוֹאֲחֻדָּה.
 פִּי אֲלִטְרָף אֲלִמּוֹלָף.
 (קרי: אֲלִמּוֹלָף) וְכַד־אֲלֵךְ צָנַע
 פִּי טָרֵף אֲלִחַאשִׁידָה. אֲלִטְרָפָא.
 אֲלִמּוֹלָפָה (קרי: אֲלִמּוֹלָפָה)
 אֲלִתִּיאַנְיָה: (יב) וְצָנַע כִּמְסִין
 עֲרוּה פִּי אֲלִשְׁקָה אֲלוֹאֲחֻדָּה.
 וְכִמְסִין עֲרוּה פִּי טָרֵף אֲלִשְׁקָה.
 אֲלִמּוֹלָפָה (קרי: אֲלִמּוֹלָפָה)
 אֲלִתִּיאַנְיָה. וְגַעַל אֲלִעָרִי
 מִתְקַאבְּלָה. אֲלוֹאֲחֻדָּה מַע
 אֲלִאֲכִרִי: (יג) וְצָנַע כִּמְסִין
 שְׁצִיץ מִן דִּיהַב. וּוּלָף
 (קרי: וּוּלָף) אֲלִשְׁקָאָה. וְאֲחֻדָּה
 מַע אֲלִאֲכִרִי בַּאֲלִשְׁצִיץ.
 פְּצָאָר אֲלִמְסַכֵּן וְאֲחֻדָּא:
 (יד) וְצָנַע שְׁקָאָה מִן מַרְעֻזָּא.
 כִּיבֵּאָא עָלֵי אֲלִמְסַכֵּן. אֲחֻדִּי

אַחַת אֶל-אַחַת: חֲמִשִּׁין עֲנוּבִין. עַבְד בִּירִיעָתָא חֲדָא. וְחֲמִשִּׁין
 עֲנוּבִין. עַבְד בְּסְטָרָא דִּירִיעָתָא. דְּבֵית לֹפִי תִּנְיָנָא. מִכּוֹנֵן עֲנוּבִיָּא.
 חֲדָא לְקַבִּיל חֲדָא: וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים קָרְסִי זָהָב וַיַּחְבֵּר
 אֶת-הַיְרִיעָתָא אֶחָת אֶל-אַחַת בְּקָרְסִים וַיְהִי
 הַמְּשָׁכָן אֶחָד: וְעַבְד. חֲמִשִּׁין פּוֹרְפִין דְּדַהַב. וְלִפְיָ יַת יְרִיעָתָא.
 חֲדָא עִם חֲדָא בְּפוֹרְפִיָּא. וְהוּוּה מְשַׁכְּנָא חֲדָא: פִּי וַיַּעַשׂ יְרִיעָתָא
 עֲזִים לְאַהֲל עַל-הַמְּשָׁכָן עֲשֵׂתִי-עֲשֵׂרָה יְרִיעָתָא

זולק הדקדוק: וַיַּעַשׂ לְלֵאָה. השוא נע בעבור המאריך:

תפסיר רס"ג

עשר שקה צנעהא: טו) טול כל שקה תלאתין דיראע. וערציהא ארבעה אדרע. מסאחה ואחודה. לאחדי עשר שקה: טז) וכייט כ'מס שקאק עלי חדה וסת שקאק עלי חדה: יז) וצנע כ'מסין ערוה. פי חאשיה אלשקה. אלטרפא אלמולפה. (קרי: אלמאלפה) וכ'מסין ערוה פי חאשיה אלשקה. אלמולפה (קרי: אל מאלפה) אלת'אניה: יח) וצנע כ'מסין שצ'ץ מן נחאס. ליוסף (קרי: ליאלף) אלכ'בא ליציר ואחודא: יט) וצנע ג'טאא לאלכ'בא. מן גלוד כבאש אדים. וג'טאא. מן גלוד דארש

עֲשֶׂה אִתְּם: וְעַבַד יִרְעוּן דְּמַעְזֵי.
לְפָרְסָא עַל מִשְׁכַּנָּא. חֲדָא עֲשָׂרֵי יִרְעוּן
עַבַד יִתְּהוּן: טו אֶרֶךְ הַיְרִיעָה
הָאֲחֹת שְׁלֹשִׁים בָּאֲמָה
וְאַרְבַּע אַמּוֹת רָחֵב הַיְרִיעָה
הָאֲחֹת מִדֵּה אֲחֹת לְעִשְׂתִּי
עֲשֶׂרֶה יְרִיעֹת: אֹרְכָא דִירִיעֹתָא
חֲדָא. תְּלָתִין אַמּוּן. וְאַרְבַּע אַמּוּן. פּוֹתִיא
דִירִיעֹתָא חֲדָא. מִשְׁחַתָּא חֲדָא. לְחֲדָא
עֲשָׂרֵי יִרְעוּן: טז וַיַּחְבֵּר אֶת־
חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבַד וְאֶת־
שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבַד: וְלִפְיָ. ית

חמיש ירעון לחוד. וית שית ירעון לחוד: יז ויעש ללאת
חמשים על שפת היריעה הקיצנה במחברת
וחמשים ללאת עשה על-שפת היריעה
החברת השנית: ועבד ענובין חמשיין. על ספתא דיריעתא.
בסטרֵא בית לופי. וחמשיין ענובין. עבד על ספתא דיריעתא. דבית
לופי תנננא: יח ויעש קרסי נחשת חמשים לחבר
את-האהל להיות אחד: ועבד. פורפין דנחש חמשיין.
ללפפא ית משכנא למהוי חד: יט ויעש מכסה לאהל
ערת אילם מאדמים ומכסה ערת תחשים

תפסיד רס"ג

מן פוק: כ) וְצַנֵּעַ אֶלְתִּכְיֹאֲתָג
לְאֶלְמִסְכֵּן. מִן כִּישָׁב אֶלְסִנֵּט
קֹאִימָא: כא) עֶשְׂרֵה אֲדִירַע
טוֹל כָּל תְּכִיתָגָה. וְדִירַע וְנִצַּף
עֶרְצִיָּהָ: כב) וְלֵהָ צִירָאן
מְלִסְנָאן. אַחְדֵּהֶמָּא בְּאִזָּא
אַלְאֲכִיר. כְּדִיאָךְ צָנַע. לְגַמִּיעַ
תְּכִיֹּאֲתָג אֶלְמִסְכֵּן: כג) וְצַנֵּעַ
לְאֶלְמִסְכֵּן עֶשְׂרִין תְּכִיתָגָה. מִן
גְּהֵה מִדְּב אֶלְגִּנוֹב: כד) וְצַנֵּעַ
אַרְבַּעִין קֹאֲעֵדָה מִן פְּצִיָּה. תַּחַת
אַלְעֶשְׂרִין אֶלְתִּכְיֹאֲתָגָה. קֹאֲעֵדֵתִין
תַּחַת כָּל תְּכִיתָגָה לְצִירָאֲהָ:

מְלַמְעֵלָה: וְעִבַד חוּפָּאָה לְמִשְׁכְּנָא.
דְּמִשְׁכְּבֵי דְכַרִּי מְסוּמְקִי. וְחוּפָּאָה. דְּמִשְׁכְּבֵי
סְסִגוּנָא מְלַעִילָא: **ס (חמישי) ב** וַיַּעַשׂ
אֶת־הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁכָּן עֲצֵי
שֹׁטִים עֲמֻדִים: וְעִבַד יָת דְּפִיָּא
לְמִשְׁכְּנָא. דְּאָעִי שֹׁטִין קִימִין: **כא** עָשָׂר
אַמֹּת אַרְךְ הַקְּרֶשׁ וְאַמָּה
וַחֲצֵי הָאֵמָה רֹחַב הַקְּרֶשׁ
הָאֶחָד: עָשָׂר אַמִּין אֹרְכָא דְדָפָא.
וְאַמֹּתָא וּפְלָגוֹת אַמֹּתָא. פּוֹתִיָּא דְדָפָא חֵד: **כב** שְׁתֵּי יָדַי
לְקֶרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלְּבֹת אַחַת אֶל־אַחַת בֵּין
עָשָׂה לְכָל קְרָשֵׁי הַמִּשְׁכָּן: תְּרִין צִירִין. לְדָפָא חֵד.
מְשׁוּלְבִין. חֵד לְקַבִּיל חֵד. בֵּין עִבַד. לְכָל דְּפִי מִשְׁכְּנָא: **כג** וַיַּעַשׂ
אֶת־הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁכָּן עֶשְׂרִים קְרָשִׁים לְפָאֵת
נֶגֶב תִּימָנָה: וְעִבַד יָת דְּפִיָּא לְמִשְׁכְּנָא. עֶשְׂרִין דְּפִין. לְרוּחַ עִיבַר
דְּרוּמָא: **כד** וְאַרְבַּעִים אֲדָנִי־כֶסֶף עָשָׂה תַּחַת
עֶשְׂרִים הַקְּרָשִׁים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקְּרֶשׁ
הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָיו וְשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־
הַקְּרֶשׁ הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָיו: וְאַרְבַּעִין סְמְכִין דְּכֶסֶף.
עִבַד. תַּחּוֹת עֶשְׂרִין דְּפִין. תְּרִין סְמְכִין. תַּחּוֹת דָּפָא חֵד לְתִרִין צִירֹהִי.
וְתִרִין סְמְכִין. תַּחּוֹת דָּפָא חֵד לְתִרִין צִירֹהִי:

תפסיר רס"ג

כה) ולגאנב אלמסכן אלתיאני.
 מן גהדי מיהב אלשמאל. צנע
 עשרין תכיתגה: כו) ולהא
 ארבעין קאעדה מן פציה.
 קאעדתאן תחת כל תכיתגה:
 כז) ולמוכיר אלמסכן גרבא.
 צנע סת תכיתגה:
 כח) ותכיתגתין צנעהמא. לרפני
 אלמסכן. פי אלואותין:
 כט) פכנאת מעתדלה מן אספל.
 וגמיע פנאת מעתדלה מן פוק.
 בחלקה ואחדה. פדיאד צנע
 לאלרפנין פליהמא: ל) פצארת
 תימאן תכיתגה וקואעדהא מן
 פציה. סתה עשר קאעדה.
 קאעדתאן תחת כל תכיתגה:

כה ולצלע המשכן השנית
 לפאת צפון עשה עשרים

קרשים: ולסטר משכנא. תנינא
 לרוח צפונא. עבד עשרין דפין:

כו וארבעים אדניהם כסף
 שני אדנים תחת הקרש

האחד ושני אדנים תחת

הקרש האחד: וארבעין סמכיהון
 דכסף. תריין סמכין. תחות דפא חד.

ותרין סמכין. תחות דפא חד:

כז ולירכתי המשכן ימה

עשה ששה קרשים: ולסיפי משכנא מערבא. עבד שתא

דפין: כח ושני קרשים עשה למקצעת המשכן

בירכתים: ותרין דפין עבד. לזוית משכנא. בסופהון: כט והיו

תואמם מלמטה ויחדו יהיו תמים אל-ראשו

אל-הטבעת האחת בן עשה לשניהם לשני

המקצעת: והוּוּ מכונין מלרע. וכחדא. הוּוּ מכונין ברישיהון.

לעזקתא חדא. בן עבד לתרויהון. לתרתין זוין: ל והיו שמנה

קרשים ואדניהם כסף ששה עשר אדנים שני

אדנים שני אדנים תחת הקרש האחד: והוּוּ תמניא

דפין. וסמכיהון דכסף. שתת עשר סמכין. תריין סמכין תריין סמכין:

תפסיד רס"ג

לא) וְצַנַע אִמְהָאָג מִן כִּשְׁבִי אֶלְסָנִט. כְּמִסָּה. לְתַכֵּי־אֲתָג גְּאֻנָּב אֶלְמִסְכָּן אֱלוֹאֲחִיד: לָב) וְכִמְסָה אִמְהָאָג. לְתַכֵּי־אֲתָג גְּאֻנָּב אֶלְמִסְכָּן אֱלֹתֵי־אֲנִי. וְכִמְסָה אִמְהָאָג לְתַכֵּי־אֲתָג אֶלְמִסְכָּן. פִּי מוֹכִירָה גִרְבָּא: לָג) וְצַנַע אֶלְמִהָג אֱלֹאֲוִסְט. מְנָה. נֶאֱפֵד פִּי גוֹף אֱלֹתֵי־אֲתָג. מִן אֶלְטָרָף אֱלִי אֶלְטָרָף: לֹד) וְאֶלְתַּכֵּי־אֲתָג גִּשְׁאָהָא בְּדִיָּהֵב. וְצַנַע חֲלָקָהָא מִן דִּיָּהֵב. מְכַאֲנָא לֹאֶלְאִמְהָאָג. וְגִישָׁא אֱלֹאֲמִהָאָג אִי־צִיא בְּדִיָּהֵב: לֹד) וְצַנַע אֶלְסָגָף. מִן אֶסְמִאֲנָגוֹן וְאֶרְגוֹאֵן. וְצַבְגִּי קֶרְמוֹ וְעֶשֶׂר מִשְׁזוֹר. צַנְעָה חֲאֵדִיק צַנְעָהָא צוֹרָא:

תַּחֲתוֹת דִּפְאָ חַד: לָא) וַיַּעַשׂ בְּרִיחֵי עֵצֵי שֹׁטִים חֲמֹשָׁה לְקִרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת: וְעַבְד עֲבָרֵי דְאֵעֵי שֹׁטִין. חֲמֹשָׁא לְדַפֵּי סֵטֵר מִשְׁכְּנָא חַד: לָב) וְחֲמֹשָׁה בְּרִיחֵם לְקִרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית וְחֲמֹשָׁה בְּרִיחֵם לְקִרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן לִירְכַתֵּים יִמָּה: וְחֲמֹשָׁא עֲבָרִין. לְדַפֵּי סֵטֵר מִשְׁכְּנָא תַנְיָנָא. וְחֲמֹשָׁא עֲבָרִין לְדַפֵּי מִשְׁכְּנָא. לְסוּפְהוֹן מֵעֲרָבָא: לָג) וַיַּעַשׂ אֶת־הַבְּרִיחַ הַתֵּיכּוֹן לְבִרְחַת בְּתוֹךְ הַקִּרְשִׁים מִן־הַקְּצֵה אֶל־הַקְּצֵה: וְעַבְד יֵת עֲבָרָא מְצִיעָהָ. לְאֶעְבְּרָא בְּגוֹ דִּפְיָא. מִן סִיפֵי לְסִיפֵי: לָד) וְאֶת־הַקִּרְשִׁים צִפָּה זָהָב וְאֶת־טַבַּעְתֵּם עָשָׂה זָהָב בְּתִים לְבְּרִיחֵם וַיִּצַּף אֶת־הַבְּרִיחֵם זָהָב: וְיֵת דִּפְיָא חֲפָא דִּהֲבָא. וְיֵת עִזְקַתְהוֹן עַבְד דִּהֲבָא. אֶתְרָא לְעֲבָרֵי־אָ. וְחֲפָא יֵת עֲבָרֵי־אָ דִּהֲבָא: לָה) וַיַּעַשׂ אֶת־הַפְּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאֶרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזוֹר מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב עָשָׂה אֶתְהָ כְּרָבִים: וְעַבְד יֵת פְּרוּכְתָא. דִּתְכֵלָא וְאֶרְגָּוָנָא.

וזלך הדקדוק: לָב) לְבִרְחַת בְּתוֹךְ הַקִּרְשִׁים. תֵּיבַת לְבִרְחַת בְּפִשְׁטָא אַחַת בְּתִיגָאֵן וְהִיא מְלַרְע:

תפסיד רס"ג

לז) וצנע לְהַא אַרְבַּעַה עֶמֶד מִן סֵנֶט. וְגִשָּׂאָהָא בְּדִיהָב. וְזֵרָאפִינְהָא דִּיהָב. וְצֹאגִי לְהָא. אַרְבַּע קְוֹאעֵד מִן פְּצִיָּה: לז) וְצֹנֵעַ סִתְרָא לְבָאב אֱלֹכֵיבָא. מִן אֶסְמָאֲנִגּוֹן וְאַרְגָּוָאן. וְצִבְגִי קֶרְמִז וְעִשָּׂר מִשְׁזוֹר. צִנְעָהִי רֵאקָם: לח) וְעִמְדָהָא כִּימְסָה וְזֵרָאפִינְהָא. וְגִישָׂא רִוְסָהָם. וְטִלָּאָהָא דִּיהָב. וְקְוֹאעֵדָהָא כִּימְסָה מִן נְחָאס: לז א) וְצֹנֵעַ בְּצִלְאֵל אֱלֻצְנֵדוֹק מִן כִּישָׁב אֱלֶסְנֵט. דְרֵאעִין וְנִצְפִי טוֹלָה. וְדִרְאֵעַ וְנִצְפִי עֵרְצִיָּה. וְדִרְאֵעַ וְנִצְפִי סִמְפָּה:

וְצִבְעֵ זְהוּרִי וּבוּיָן שְׁזִיר. עוֹבֵד אֹמְנִן. עֶבֶד יִתְה צוֹרֵת כְּרוּבִין: לז) וַיַּעַשׂ לָהּ אַרְבַּעַה עֶמֶדִי שְׁטִים וַיִּצַּפּם זָהָב וַוִיָּהֶם זָהָב וַיִּצַּק לָהֶם אַרְבַּעַה אֲדָנִי-כֶסֶף: וְעֶבֶד לָהּ. אַרְבַּעַה עֶמֶדִי שְׁטִין. וְחִפְנוֹן דִּהָבָא. וַוִיָּהוֹן דִּהָבָא. וְאַתִּיךְ לְהוֹן: אַרְבַּעַה סְמְכִין דְכֶסֶף: לז) וַיַּעַשׂ מִסְדֵי לְפִתַח הָאֵהָל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזוֹר מְעֻשָׂה רֵקָם: וְעֶבֶד

פְּרָסָא לְתֵרַע מִשְׁבָּנָא. דְתֵכְלָא וְאַרְגָּוָנָא. וְצִבְעֵ זְהוּרִי וּבוּיָן שְׁזִיר. עוֹבֵד צִיִּיר: לז) וְאַתְ-עֶמֶדִיו חֲמֹשָׁה וְאַתְ-וַוִיָּהֶם וְצִפָּה רֵאשִׁיָּהֶם וְחֲשֻקֵיָּהֶם זָהָב וְאַדְנִיָּהֶם חֲמֹשָׁה נְחֹשֶׁת: וְיָת עֶמֶדוֹהִי חֲמֹשָׁה וְיָת וַוִיָּהוֹן. וְחִפִּי רֵישִׁיָּהוֹן. וְכַבּוּשִׁיָּהוֹן

דִּהָבָא. וְסְמְכִיָּהוֹן חֲמֹשָׁה דִּנְחֹשָׁא: פ) שְׁלִישִׁי כְּשֶׁדֶן מַחֻבְרוֹת בְּסִתְרֵי

לז א) וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל אֶת-הָאֲרוֹן עֲצֵי שְׁטִים אֲמָתִים וְחֲצֵי אַרְכּוֹ וְאֲמָה וְחֲצֵי רַחְבּוֹ וְאֲמָה וְחֲצֵי קִמְתּוֹ: וְעֶבֶד בְּצִלְאֵל. יָת אֲרוֹנָא דְאֵעִי שְׁטִין. תְּרֵתִין אֲמִין וּפְלָגָא אֲוֵרְכִיָּה. וְאֲמָתָא וּפְלָגָא פּוֹתִיָּיָה. וְאֲמָתָא וּפְלָגָא רִוְמִיָּה:

— כט"י —

לז 6 וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל. לְפִי שְׁנָתָן נִפְשׁוֹ עַל הַמְּלָאכָה יוֹתֵר מִשְׁאֵר חֲכָמִים, נִקְרָאת עַל שְׁמוֹ:

תפסיר רס"ג

(ב) וג' שאה ב' דהב כ' אלץ. מן ד' אכל ומן כ' ארג. וצנע לה. זיגא מן ד' דהב מ' סת' די' רא: (ג) וצאג' לה ארבע חלק מן ד' דהב. וגעלהא פי ארבע ג' האתה. חלקתין מן ג' אנבה אלואחד. וחלקתין מן ג' אנבה אלתי' אני: (ד) וצנע ד' הוקא מן כ' שב אלסנט. וג' שאהא ב' ד' דהב: (ה) ואדכיל אל' דהוק פי אלחלק. עלי ג' אנבי אלצנדוק ליחמל ב' הא: (ו) וצנע ג' שאא מן ד' דהב כ' אלץ. ד' ראעין ונצף טולה. וד' ראע ונצף ערצה: (ז) וצנע כ' רובין מן ד' דהב. מצמתיין צנעהמא. מן טרפי אלג' שא:

וַיִּצְפְּהוּ זָהָב טְהוֹר מְבִיט
וּמְחוּץ וַיַּעַשׂ לוֹ זָר זָהָב
סָבִיב: וַחֲפָהִי דְהָב דְּכִי מַגִּיז וּמִבְּרָא.
וְעַבְד לִיהָ זִיר דְּדָהָב סְחֹר סְחֹר:
וַיִּצַק לוֹ אַרְבַּע טַבַּעַת
זָהָב עַל אַרְבַּע פְּעֻמָּתָיו
וּשְׁתֵּי טַבַּעַת עַל-צִלְעוֹ
הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבַּעַת
עַל-צִלְעוֹ הַשְּׁנַיִת: וְאֶתִּיד לִיהָ.
אַרְבַּע עֲזָקוֹן דְּדָהָב. עַל אַרְבַּע זְוִיָּתֶיהָ.
וְתַרְתִּין עֲזָקוֹן. עַל סְטְרִיהָ חַד. וְתַרְתִּין
עֲזָקוֹן. עַל סְטְרִיהָ תַּנְיָנָא: וַיַּעַשׂ

בְּדֵי עֲצֵי שִׁטִּים וַיִּצַּף אֹתָם זָהָב: וְעַבְד אַרְיַחֵי דְאֵעִי
שִׁטִּין. וַחֲפָא יְתָהוֹן דְּהָבָא: וַיִּבְא אֶת-הַבָּדִים בְּטַבַּעַת
עַל צִלְעַת הָאָרֶן לְשֵׂאת אֶת-הָאָרֶן: וְאֵעִיל יְת
אַרְיַחֵיא בְּעֲזָקְתָּא. עַל סְטְרֵי אַרְזָא. לְמַטַּל יְת אַרְזָא: וַיַּעַשׂ
כַּפֻּרַת זָהָב טְהוֹר אֲמָתִים וַחֲצִי אַרְכָּה וְאִמָּה
וַחֲצִי רַחְבָּה: וְעַבְד כְּפֹרְתָא דְּדָהָב דְּכִי. תַּרְתִּין אַמִּין וּפְלָגָא
אוּרְכָה. וְאִמָּתָא וּפְלָגָא פּוּתִיָּה: וַיַּעַשׂ שְׁנֵי כְּרָבִים זָהָב
מְקֻשָּׁה עָשָׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֻּרַת: וְעַבְד.
תַּרְיִן כְּרוּבִין דְּדָהָב. נְגִיד עַבְד יְתָהוֹן. מְתַרִין סְטְרֵי כְּפֹרְתָא:

תפסיד רס"ג

ח) אחדהמא מן גאנבה
אלאימן. ואלאכיר מן גאנבה
אלאיסר. מן נפס אלג'שא.
צנעהמא מן טרפיה: ט) פכאנא
אלכרובין באסטין אגנתהמא
אלי פוק. ומצללן בדהא עלי
אלג'שא. וגוהמא אלואחד
אלי אלאכיר. ואלי אלג'שא
כנאת וגוהמא: י) וצנע
אלמאידה מן כשב אלסנט.
דראעין טולהא ודראע
ערציהא. ודראע ונצף
סמפהא: יא) וגשאהא בדיהב
כאלן. וצנע להא. זיגא מן
דיהב מסתדירא: יב) וצנע להא
חאפה. מקדאר קבציה
מסתדירא. וצנע להא זיגא מן
דיהב. לחאפתהא מסתדירא:

ח כָּרוֹב־אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה
וּכְרוֹב־אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה
מִן־הַכַּפֹּרֶת עֲשֵׂה אֶת־
הַכָּרֹבִים מִשְׁנֵי (כ' קצוותיו)

קְצוֹתָיו: כָּרוֹבָא חַד מִסְטָרָא מְכָא.
וּכְרוֹבָא חַד מִסְטָרָא מְכָא. מִן כְּפוּרְתָא.
עֲבַד יֵת כָּרוֹבֵיָא מִתְרִין סְטְרוּהֵי:
ט וִיֵהִיו הַכָּרֹבִים פְּרָשִׁי
כְּנָפִים לְמַעַלָּה סְכָכִים
בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת
וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־
הַכַּפֹּרֶת הָיוּ פְּנֵי הַכָּרֹבִים:

והו כרוביא פריסין גדפיהון לעילא. מטלן בגדפיהון על כפורתא.
ואפיהון חד לקביל חד. לקביל כפורתא. הו אפי כרוביא:

ו וַיַּעַשׂ אֶת־הַשְּׁלֶחַן עֲצֵי שֹׁטִים
אֲמָתִים אָרְכוֹ וְאַמָּה רָחְבוֹ וְאַמָּה וַחֲצִי קִמְתּוֹ:
וְעֲבַד יֵת פְּתוּרָא דְאַעֵי שֹׁטִין. תַּרְתִּין אַמִּין אֹרְכֵיהָ וְאַמָּתָא פּוּתֵיהָ.
וְאַמָּתָא וּפְלָגָא רּוּמִיָּה: ז וַיַּצַּף אֶתְּו זָהָב טְהוֹר וַיַּעַשׂ
לוֹ זָר זָהָב סָבִיב: וְחָפָא יֵתִיָּה דְהַב דְכִי. וְעֲבַד לִיָּהּ זִיר דְדַהַב
סְחֹר סְחֹר: ח וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְגֶּרֶת טַפַּח סָבִיב וַיַּעַשׂ
זָר־זָהָב לְמִסְגֶּרֶתוֹ סָבִיב: וְעֲבַד לִיָּהּ גְדַנְפָּא.

סְחֹר סְחֹר
בְּסִפְרֵי
תַּיְטוֹן

תפסיר רס"ג

יג) וצאג' להא ארבע חלק מן דיהב. וגעל אלחלק פי ארבע גהאתהא. אלתו לארבע ארגלהא: יד) אמאם אלהאפה. פנאת אלחלק. מכאנא לאלדהוק. לתחמל בהא אלמאידה: טו) וצנע אלדהוק מן כישב אלסנט. וגשאהא בדיהב. לתחמל בהא אלמאידה: טז) וצנע אלאנה אלד' עליהא. אלקצאע ואלדרוג ואלמדאקין. אלד' תג'טא בהא. מן דיהב כאלין: יז) וצנע אלמנארה מן דיהב כאלין.

רומיה פושכא סחור סחור. ועבד זיר דדהב. לגדנפיה סחור סחור: יג) ויצק לו ארבע טבעת זהב ויתן את הטבעת על ארבע הפאת אשר לארבע רגליו: ואתיך ליה. ארבע עזקן דדהב. ויהב ית עזקתא. על ארבע זויתא. דלארבע רגלוהי: יד) לעמת המסגרת היו הטבעת בתים לבדים לשאת את השלחן: לקביל גדנפא. הואה עזקתא. אתרא לאריחיא.

למטל ית פתורא: טו) ויעש את הבדים עצי שטים ויצר אתם זהב לשאת את השלחן: ועבד ית אריחיא דאעי שטין. וחפא יתהון דהבא. למטל ית פתורא: טז) ויעש את הכלים אשר על השלחן את קערותיו ואת כפתיו ואת מנקיתיו ואת הקשות אשר יסך בהן זהב טהור: ועבד. ית מניא דעל פתורא. ית מגסוהי וית בזבוהי וית מכילתיה. וית קסותא.

דיתנסך בהון. דדהב דכי: פ) (שטי) (שלישי כשהן מחוברות)

ד) ויעש את המנרה זהב טהור מקשה עשה

זולק הדקדוק: טו) ואת מנקיתיו. תיבת ואת בפשטא ובצירי:

תפסיר רס"ג

מצמתה צנעהא ארגלהא
 וקצבתיא. וגאמאתהא.
 ותפאפיקהא וסואסנהא מנהא
 כנאת: יח) וסת קצבאת.
 כארגאת מן גאנביהא.
 ת'לאת' קצבאת מן גאנבהא
 אלואחד. ות'לאת' קצבאת מן
 גאנבהא אלתי'אני: יט) ת'לאת'
 גאמאת מל'וזאת. פי כל קצבה
 תפאחה וסוסנה. כד'אך
 צנע לאלסת אלקצבאת.
 אלכ'ארגאת מנהא: כ) ופי נפס
 אלמנרה ארבע גאמאת.
 מל'וזאת. ותפאפיקהא
 וסואסנהא: כא) ותפאחה
 תחת כל קצבתין מנהא.
 כד'אך לאלסת אלקצבאת.

אֶת־הַמְּנֶרֶה יִרְכֶּה וְקָנָה
 גְּבִיעֵיהָ כַּפְתָּרִיהָ וּפְרָחֶיהָ
 מִמֶּנָּה הָיוּ: וְעָבַד יֵת מְנֶרֶתָא דְדֶהֱבָ
 דְּכִי. נְגִיד. עָבַד יֵת מְנֶרֶתָא שְׂדֵה וְקָנָה.
 כְּלִידְהָא. חֲזוּרְהָא וְשׁוֹשְׁנָהּ מִנָּה הָוּ:
 וְשֵׁשֶׁה קָנִים יִצְאִים
 מִצְדָּהּ שְׁלֹשָׁה | קָנֵי מְנֶרֶה
 מִצְדָּהּ הָאֶחָד וְשֵׁלֶשָׁה קָנֵי
 מְנֶרֶה מִצְדָּהּ הַשְּׁנַיִם: וְשֵׁתָא
 קָנִין. נְפָקִין מִסְטְרָהּ. תְּלָתָא קָנֵי
 מְנֶרֶתָא. מִסְטְרָה חַד. וְתְלָתָא קָנֵי
 מְנֶרֶתָא. מִסְטְרָה תְּנִינָא: וְשֵׁלֶשָׁה

גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקָנָה הָאֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח
 וְשֵׁלֶשָׁה גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקָנָה אֶחָד כַּפְתָּר
 וּפְרָח בֵּין לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיִּצְאִים מִן־הַמְּנֶרֶה:
 תְּלָתָא כְּלִידִין. מְצִירִין. בְּקָנִיא חַד חֲזוּר וְשׁוֹשֵׁן. וְתְלָתָא כְּלִידִין.
 מְצִירִין. בְּקָנִיא חַד חֲזוּר וְשׁוֹשֵׁן. בֵּין לְשֵׁתָא קָנִין. דְּנְפָקִין מִן מְנֶרֶתָא:
 ב וּבַמְּנֶרֶה אַרְבַּעַה גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתָּרִיהָ
 וּפְרָחֶיהָ: וּבַמְּנֶרֶתָא אַרְבַּעַה כְּלִידִין. מְצִירִין. חֲזוּרְהָא וְשׁוֹשְׁנָהּ:
 כ וּכְפָתָר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וּכְפָתָר
 תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וּכְפָתָר תַּחַת־שְׁנֵי

תפסיר רס"ג

אלכיארגאת מנהא:
 (כב) תפאפיתחא וקצבהא
 מנהא פנאת. פלהא מצמתה
 ואחדה מן דיהב כאלין:
 (כג) וצנע להא סבעה סרג.
 וכלבאתהא ומגאמרהא מן
 דיהב כאלין: (כד) מן בדרה
 דיהב כאלין צנעהא. הי וגמיע
 אניתהא: (כה) וצנע מד'בח
 אלפכור מן כ'שב אלסנט.
 טולה ד'ראע וערציה ד'ראע
 מר'פעא. וסמכה ד'ראעין. מנה
 ארפאנה: (כו) וג'שאה ב'דיהב
 כאלין. סטחה וחיטאנה.
 מטתדירא וארפאנה וצנע לה.
 זיגא מן ד'יהב מטתדירא:

הַקְּנִים מִמֶּנָּה לְשֵׁשֶׁת

הַקְּנִים הַיְצֵאִים מִמֶּנָּה:

וְחִזּוּר. תַּחֲוֹת תְּרִין קְנִין דְּמִנָּה. וְחִזּוּר
 תַּחֲוֹת תְּרִין קְנִין דְּמִנָּה. וְחִזּוּר. תַּחֲוֹת
 תְּרִין קְנִין דְּמִנָּה. לְשֵׁשֶׁת קְנִין דְּנִפְקִין

מִנָּה: כַּב פַּתְרֵיהֶם וּקְנֵתֶם

מִמֶּנָּה הֵיוּ פְּלֵה מְקֻשָּׁה

אַחַת זֶהָב טָהוֹר: חִזּוּרֵיהוֹן

וּקְנֵיהוֹן מִנָּה הָיוּ. פְּלֵה. נְגִידָא חֲדָא דְדַהָב

דְּכִי: כַּג וַיַּעַשׂ אֶת־נֶרְתִּיהָ

שִׁבְעָה וּמִלְקָחֶיהָ וּמַחְתֵּתֶיהָ

זֶהָב טָהוֹר: וְעָבַד יָת בּוֹצִינָהָא

שִׁבְעָא. וְצִיבְתָהָא וּמַחְתֵּיתָהָא דְדַהָב דְּכִי: כַּד פְּכַר זֶהָב טָהוֹר

עָשָׂה אֶתְּהָ וְאֶת כָּל־פְּלִיָּהָ: כַּפְּרָא. דְּדַהָבָא דְּכִיָּא עָבַד

יְתָה. וְיָת כָּל מִנָּהָא: פ **❀ שְׁטִי ❀ רְבִיעֵי כְּשֶׁהוּן מַחֻבְּרוֹת בְּסַת"ו**

כַּה וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים אִמָּה

אֲרָכּוֹ וְאִמָּה רַחְבּוֹ רְבִיעַ וְאַמְתֵּים קָמְתּוֹ מִמֶּנּוּ

הָיוּ קִרְנֹתָיו: וְעָבַד. יָת מְדַבְּחָא דְקֹטְרַת בּוֹסְמִיָּא דְאָעִי שְׁטִין.

אַמְתָּא אֲוֹרְכִיָּה וְאַמְתָּא פּוֹתִיָּה מְרֻבְּעָא. וְתִרְתִּין אַמִּין רֹמִיָּה. מִנִּיָּה

הָוָאָה קִרְנוֹהִי: כַּד וַיַּצֵּף אֹתוֹ זֶהָב טָהוֹר אֶת־גִּזּוֹ

וְאֶת־קִירֹתָיו סָבִיב וְאֶת־קִרְנֹתָיו וַיַּעַשׂ לוֹ זָר

זֶהָב סָבִיב: וְחָפָא יְתִיָּה דְדַהָב דְּכִי. יָת אַגְרִיָּה וְיָת פּוֹתִלוֹהִי.

תפסיד רס"ג

כז) וחלקתין מן דיהב צנעהמא לה תחת זיגה. פי גהתיה. כד'אך עלי גאנפיה מפאנא לאלד'הוק. ליחמל בהא: כח) וצנע אלד'הוק. מן כ'שב אלסנט. וגשאהא בד'הב: כט) וצנע דהן אלמסח מקד'סא. ובכ'זר אלצמוג' מט'הרא. צנעה עטאר: לח א) וצנע מד'בח אלצעידה מן כ'שב אלסנט. כמסה אד'רע טולה. וכמסה אד'רע ערצ'ה מרבעא. ות'לאת'ה אד'רע סמכה: ב) וצנע ארפאנה. פי ארבע

סחור סחור וית קרנוהי. ועבד ליה. זיר
 דדהב סחור סחור: כז וישתי
 טבעת זהב עשה-לו |
 מתחת לזרו על שתי
 צלעותיו על שני צדיו
 לבתים לבדים לשאת אתו
 בהם: ותרתינ עזקן דדהב. עבד ליה
 מלרע לזיריה. על תרתין זותיה. על
 תרין סטרוהי. לאתרא לאריחיא. למטל
 יתיה בהון: כח ויעש את-

הבדים עצי שטים ויצר אתם זהב: ועבד ית
 אריחיא דאעי שטין. וחפא יתהון דהבא: כט ויעש את-שמן
 המשחה קדש ואת-קטרת הסמים טהור
 מעשה רקח: ועבד. ית משחא דרבותא קודשא. וית קטרת

בוסמ'א דבי. עובד בוסמנו: ס (שבועי) (דביעי כשהן עחוברות)

לח ויעש את-מזבח העלה עצי שטים חמש
 אמות ארפו וחמש-אמות רחבו רבוע ושלש
 אמות קמתו: ועבד. ית מדבחא דעלתא דאעי שטין. חמיש
 אמין אורפיה. וחמיש אמין פותיה מרובע. ותלת אמין רומיה:
 ויעש קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו היו

תפסיד רס"ג

גְּדַאֲתָהּ. וּפְנֵאת אַרְכָּאנָה מְנָה. וְגִישָׁאָה בְּנַחֲאֶס: ג) וְצָנַע גְּמִיעַ אַנְיָתָהּ. אֶלְצָנָאן וְאַלְמַגְּאָרְף וְאַלְמְנָאֲשֵׁל וְאַלְמְגָאֲמֶר. גְּמִיעַ דִּיאֲלֵךְ צָנַע מִן נַחֲאֶס: ד) וְצָנַע לֵה סְרָדָא. עָלֵי צָנַעְדָּה אֶלְשִׁבְכָּה מִן נַחֲאֶס. דוֹן שְׂרָגְבָה. מִן אֶסְפֵּל אֵלֵי נְצִפָּה: ה) וְצָאָג אַרְבַּע חֵלְקֵי פִי אַרְבַּע אֶלְאֲטְרָאָף לְסְרָד אֶלְנַחֲאֶס. מְכַאֲנָא לְאַלְדֵּהוּק: ו) וְצָנַע אֶלְדֵּהוּק מִן כִּשְׁב אֶלְסָנַט. וְגִישָׁאָה בְּנַחֲאֶס: ז) וְאַדְכִּיל אֶלְדֵּהוּק פִּי אֶלְחֵלְקֵי. אֵלֵי גְאֲנְבִי אֶלְמִדְבָּח. לִיחְמֵל בְּהָא. אֶלְוֹאֲחָא מְגוּפָא צָנַעְדָּה:

קִרְנָתֵינוּ וַיִּצַף אֶתֹּ נְחֹשֶׁת:

וְעָבַד קִרְנוֹהִי. עַל אַרְבַּע זְוִיָּתֵיהּ.

מִנִּיהּ הוֹאָה קִרְנוֹהִי. וַחֲפָא יָתִיהּ

נְחָשָׂא: ג) וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־כְּלֵי

הַמְזִבֵּחַ אֶת־הַסִּירֹת וְאֶת־

הַיָּעִים וְאֶת־הַמְזִרְקֹת אֶת־

הַמְזִלְגֹת וְאֶת־הַמַּחְתֹּת כָּל־

כְּלָיו עָשָׂה נְחֹשֶׁת: וְעָבַד יֵת כָּל

מְנֵי מַדְבַּחָא. יֵת פְּסַכְתִּירוֹתָא וְיֵת

מַגְרוֹפִיתָא וְיֵת מְזִרְקֵיא. יֵת צְנוּרִיתָא וְיֵת

מַחְתֵּיתָא: כָּל מְנוֹהֵי עָבַד נְחָשָׂא:

ד) וַיַּעַשׂ לַמְזִבֵּחַ מְכַבֵּר

מֵעֵשָׂה רִשֶׁת נְחֹשֶׁת תַּחַת כַּרְכָּבוֹ מִלְמַטָּה עַד־

חֲצִי: וְעָבַד לְמַדְבַּחָא סְרָדָא. עוֹבַד מְצַדְתָּא דְנְחָשָׂא. תַּחְוֹת סוּבִיבִיָּהּ.

מִלְרַע עַד פְּלַגִּיָּה: ה) וַיִּצַק אַרְבַּע טַבְעוֹת בְּאַרְבַּע

הַקְּצוֹת לְמַכְבֵּר הַנְּחֹשֶׁת בִּתְיִים לְבַדִּים: וְאַתִּיד.

אַרְבַּע עֲזֻקוֹן. בְּאַרְבַּע זְוִיָּתָא לְסְרָדָא דְנְחָשָׂא. אַתְרָא לְאַרְיִחְיָא:

ו) וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שֹׁטִים וַיִּצַף אֶתֶם נְחֹשֶׁת:

וְעָבַד יֵת אַרְיִחְיָא דְאֵעֵי שֹׁטִין. וַחֲפָא יֵתְהוֹן נְחָשָׂא: ז) וַיָּבֵא אֶת־

הַבַּדִּים בְּטַבְעוֹת עַל צְלָעוֹת הַמְזִבֵּחַ לְשֵׂאת אֹתוֹ

זֶלְק הַדְּקִדּוּק: ד) וַיַּעַשׂ לַמְזִבֵּחַ מְכַבֵּר. תִּיבַת לְמַזְבַּח בְּפִשְׁטָא אַחַת בְּכָל הַתִּיגָאן וְהִיא מִלְרַע. וְעֵיין בְּפִרְשַׁת לך לך מַה שְׁכַתְּבֵנו שֵׁם:

בָּהֶם נְבוּב לַחַת עָשָׂה אֹתוֹ:
וְאֵעִיל יֵת אֲרִיחִיא בְּעֹזְקָתָא. עַל סְטְרֵי
מִדְּבַחָא. לְמַטְל יֵתִיה בְּהוּן. חֲלִיל לֹחוּיִן
עֲבַד יֵתִיה: ס וַיַּעַשׂ אֶת
הַכִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְאֵת בְּנוֹ
נְחֹשֶׁת בְּמִרְאֵת הַצְּבָאוֹת

תפסיר רס"ג

ח) וַיַּעַשׂ אֶלְחֹוֹי. וּמִקְעֻדָּה מִן נְחָאס. מִן מִרְאִיאַ אֲלֵנְסָא. אֲלֵמְתַגִּיִּישָׁאֵת עֲנַד בָּאב כִּיבָא אֲלֵמְחֻצִיר: ט) וַיַּעַשׂ אֲלֵצְרָאדֵק מִן גְּחָהי מְהַב אֲלֵגְנוֹב. קָלוֹעַ אֲלֵצְרָאדֵק מִן עֶשֶׂר מִשְׁזוֹר. מֵאִיחָי דִּירָאע: י) עֲמֻדָהּ עֶשְׂרִין. וְקוֹאֲעֻדָהּ עֶשְׂרִין מִן

אֲשֶׁר עָבְאוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְעֲבַד. יֵת בִּיּוֹרָא
דְּנְחָשָׂא. וְיֵת בְּסִיסִיה דְּנְחָשָׂא. בְּמַחֲזֵית נְשִׂיא. דְּאֵתִין לְצִלְאָה. בְּתַרַע
מִשְׁבֵּן זְמָנָא: ס ❁ שְׁבִיעֵי בְּסִפְרֵי ❁ ט וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֲצֵר
לְפָאֵת | נִגַּב תִּימְנָה קִלְעֵי הַחֲצֵר שֵׁשׁ מִשְׁזוֹר
מֵאָה בָּאֵמָה: וְעֲבַד יֵת דְּרֵתָא. לְרוּחַ עֵיבַר דְּרוּמָא. סְרְדֵי דְּרֵתָא
דְּבוּץ שְׁזִיר. מֵאָה אֲמִין: ז עֲמוּדֵיהֶם עֶשְׂרִים וְאֲדָנִיהֶם

— רס"י —

ומתוך כך מביאות לבעליהן לידי תאוה ונזקקות להם, ומתעברות ויולדות שם, שנאמר (שיר כס"ח ט) תנחת התפוח עוררתיה, וזהו שנאמר במראות הצובאות. ונעשה הכיור מהם, שהוא לשום שלום בין איש לאשתו, להשקות ממים שבתוכו את שקנא לה בעלה ונסתרה, ותדע לה שהן מראות ממש, שהרי נאמר (שמוס לח כט ט) ונחשת התנופה שבעים ככר וגוי, ויעש בה וגוי, וכיור וכנו לא הזכרו שם, למדת שלא היה נחשת שלכיור מנחשת התנופה, כך דרש רבי תנחומא, וכן תרגם אנקלוס במחזית נשיא, והוא תרגום שלמראות מיידויר"ש בלטה, וכן מצינו בישיעה (ישעי ג כג) והגליונים, מתרגמן ומחזיתא: **אֲשֶׁר עָבְאוּ. לְהִבִּיא נְדָבָתוֹ:**

לח נבוב לחת. נבוב הוא חלול, וכן (ירמיס נב, כ) וַעֲבִיו אַרְבַּע אֲצַבְעוֹת נְבוּב: **נְבוּב לַחַת.** הלוחות שלעצי שטים לכל רוח והחלל באמצע: **ס בְּמִרְאֵת הַצְּבָאוֹת.** בנות ישראל היו בידן מראות, שראות בהן כשהן מתקשטות, ואף אותן לא עכבו מלהביא לנדבת המשכן, והיה מואס משה בהן מפני שעשויים ליצר הרע, אמר לו הקדוש ברוך הוא קבל, כי אלו חביבין עלי מן הכל, שעל ידיהם העמידו הנשים צבאות רבות במצרים. כשהיו בעליהם יגיעים בעבודת פרה, היו הולכות ומוליכות להם מאכל ומשתה ומאכילות אותם ונוטלות הפראות, וכל אחת רואה עצמה עם בעלה במראה ומשדלתו בדברים, לומר אני נאה ממה.

תפסיד רס"ג

עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְוִי

הָעֲמוּדִים וְחֹשְׁקֵיהֶם כִּסְּףִי:

עֲמוּדֵיהוֹן עֲשָׂרִין. וְסִמְכֵיהוֹן עֲשָׂרִין
דְּנַחֲשָׂא. וְוִי עֲמוּדֵיָא. וְכַבּוּשֵׁיהוֹן כִּסְּףִי:

וְלִפְּאֵת צִפּוֹן מֵאָה

בְּאַמָּה עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרִים

וְאֲדָנִיָּהֶם עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת

וְוִי הָעֲמוּדִים וְחֹשְׁקֵיהֶם

כִּסְּףִי: וְלְרוּחַ צִפּוֹנָא מֵאָה אַמְיִן.

עֲמוּדֵיהוֹן עֲשָׂרִין. וְסִמְכֵיהוֹן עֲשָׂרִין
דְּנַחֲשָׂא. וְוִי עֲמוּדֵיָא. וְכַבּוּשֵׁיהוֹן כִּסְּףִי:

וְלִפְּאֵת-יָם קִלְעִים

חֲמִשִּׁים בְּאַמָּה עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאֲדָנִיָּהֶם

עֲשָׂרָה וְוִי הָעֲמוּדִים וְחֹשְׁקֵיהֶם כִּסְּףִי: וְלְרוּחַ

מְעַרְבָא. סְרְדֵי חֲמִשִּׁין אַמְיִן. עֲמוּדֵיהוֹן עֲשָׂרָה. וְסִמְכֵיהוֹן עֲשָׂרָה. וְוִי

עֲמוּדֵיָא. וְכַבּוּשֵׁיהוֹן כִּסְּףִי: וְלִפְּאֵת קִדְמָה מְזֻרְחָה

חֲמִשִּׁים אַמָּה: וְלְרוּחַ קְדוּמָא מִדְּנַחֲשָׂא חֲמִשִּׁין אַמְיִן:

קִלְעִים חֲמִשֶׁ-עֲשָׂרָה אַמָּה אֶל-הַכֶּתֶף

עֲמוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאֲדָנִיָּהֶם שְׁלֹשָׁה: סְרְדֵי חֲמִשֶׁ

עֲשָׂרֵי אַמְיִן לְעֵבְרָא. עֲמוּדֵיהוֹן תְּלָתָא. וְסִמְכֵיהוֹן תְּלָתָא:

וְלִכְתֶּף הַשְּׂנִית מְזָה וּמְזָה לְשַׁעַר הַחֲצַר

קִלְעִים חֲמִשֶׁ עֲשָׂרָה אַמָּה עֲמוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה

נחאס. וְזֵרָאפִין אֲלַעְמִד
וְטִלְאָהָא פְּצִיָּה: יא) וְמִן גְּהֵי
אֲלִשְׁמַאל מֵאִיָּה דִּרְאֵע.
עֲמִדָּהָא עֲשָׂרִין. וְקִוְאֵעִדָּהָא
עֲשָׂרִין מִן נַחֲאס. וְזֵרָאפִין
אֲלַעְמִד וְטִלְאָהָא פְּצִיָּה: יב) וְמִן
גְּהֵי מִתְּב אֲלִגְרִב. קִלְוֵע
טוֹלְהָא כִּמְסִין דִּרְאֵע. עֲמִדָּהָא
עֲשָׂרָה. וְקִוְאֵעִדָּהָא עֲשָׂרָה.
וְזֵרָאפִין אֲלַעְמִד וְטִלְאָהָא
פְּצִיָּה: יג) וְמִן גְּהֵי אֲלִשְׂרָק
כִּמְסִין דִּרְאֵע: יד) מְנַהָא
קִלְוֵע. כְּמִסְדֵי עֲשָׂר דִּרְאֵעָא
לְאַלְכֶם. עֲמִדָּהָא תִּלְאֵתִיָּה.
וְקִוְאֵעִדָּהָא תִּלְאֵתִיָּה:
טו) וְלֵאלְכֶם אֱלֹתֵי אֲנִי. יִמְנָה
וְיִסְרָה לְבָאב אֲלִצְרָאדְק.

תפסיד רס"ג

קלוע טולהא כמסה עשר
 דראע ועמדהא תילאתיה.
 וקואעדהא תילאתיה: טז) גמיע
 קלוע אלצראדק. מסתדירא מן
 עשר משזור: יז) וקואעד
 אלעמד מן נחאס. וזראפין
 אלעמד וטלאהא פציה. וגישא
 רוסהא איצא. כמא אן
 גמיעהא מטלייה פציה:
 יח) וסתר באב אלצראדק
 צנעה ראקם. מן אסמאנגון
 וארגואן. וצבג קרמז ועשר
 משזור. וטולה עשרין דראע.
 וסמכה אלדי הו ערציה
 כימסה אדרע. באזא
 קלוע אלצראדק: ט) ועמדהא
 ארבעה. וקואעדהא ארבעה

וּאֲדַנִּיהֶם שְׁלֹשָׁה: וְלַעֲבָרָא
 תְּנִינָא. מִכָּא וּמִכָּא לְתַרְע דְּרִתָּא. סְרְדִי.
 חֲמִשׁ עֶשְׂרֵי אַמִּין. עֲמוּדֵיהוֹן תִּלְתָּא.
 וְסַמְכֵיהוֹן תִּלְתָּא: טז) כָּל-קַלְעֵי
 הַחֲצֵר סָבִיב שֵׁשׁ מִשְׁזֹר:
 כָּל סְרְדֵי דְרִתָּא. סְחֹר סְחֹר דְּבוּץ שְׁזִיר:
 זז) וְהָאֲדָנִים לְעַמּוּדִים נְחֹשֶׁת
 וְוִי הָעַמּוּדִים וְחֲשׂוּקֵיהֶם
 כְּסָף וְצָפוּי רָאשֵׁיהֶם
 כְּסָף וְהֵם מְחֻשְׁקִים כְּסָף
 כָּל עַמּוּדֵי הַחֲצֵר: וְסַמְכֵיא
 לְעַמּוּדֵיא דְנַחֲשָׂא. וְוִי עַמּוּדֵיא.

וּכְבוּשֵׁיהוֹן כְּסָף. וְחֲפּוּי רִישֵׁיהוֹן כְּסָף. וְאַנּוֹן מְכוּבָּשִׁין כְּסָף. כָּל עַמּוּדֵי
 דְרִתָּא: טח) עֲפֵטִיר זח) וּמִסֵּךְ שַׁעַר הַחֲצֵר מַעֲשֵׂה רָקִים
 תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזֹר
 וְעֶשְׂרִים אַמָּה אַרְדָּ וְקוֹמָה בְּרַחֲב חֲמִשׁ אַמּוֹת
 לְעַמֻּת קַלְעֵי הַחֲצֵר: וּפְרָסָא. דְתַרְע דְרִתָּא עוּבְד צִייר.
 דְתַכְלָא וְאַרְגָּמָן. וְצַבַּע זְהוּרִי וְבוּץ שְׁזִיר. וְעֶשְׂרִין אַמִּין אֹרְכָא. וְרוּמָא
 בְּפוּתֵיא חֲמִשׁ אַמִּין. לְקַבִּיל סְרְדֵי דְרִתָּא: טט) וְעַמּוּדֵיהֶם
 אַרְבַּעַה וְאֲדַנִּיהֶם אַרְבַּעַה נְחֹשֶׁת וְוִיָּהֶם כְּסָף

— רס"י —

חסלת פרשת ויקהל

יח לעמדת קלעי החצר. כמדת קלעי החצר:

תפסיד רס"ג

וּצְפוּי רֵאשִׁיָּהֶם וַחֲשֻׁקֵיהֶם

מן נחאס. וְרֵאשִׁיָּהֶם פְּצִיָּה. וְגִישָׁא רֹסְקָא. וְטִלְאָהָא פְּצִיָּה: (ט) וְגִמִּיעַ אוֹתָאד אֶלְמִסְכָּן וְאַלְצֵרָאדִק. מִסְתַּדִּירָא מִן נחאס:

בְּסָף: וְעַמּוּדֵיהוֹן אַרְבַּעָא.

וְסַמְכֵיהוֹן אַרְבַּעָא דְנַחֲשָׂא. וְוִיהוֹן בְּסָף. וְחַפּוּי רִישֵׁיהוֹן. וְכַבּוּשֵׁיהוֹן בְּסָף:

בְּ וּכְל־הִתְדַת לְמִשְׁכָּן

וְלַחֲצֵר סָבִיב נַחֲשֶׁת: וְכֹל סָבִיא. לְמִשְׁכָּנָא וְלְדַרְתָּא. סְחוֹר

סְחוֹר דְנַחֲשָׂא: ס ס ס

קְזָב פִּי־סוֹקִים סִימָן סְנֵאָה



ברכה ראשונה שקודם ההפטרות

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנַבִּיאִים טוֹבִים. וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַפּוֹחֵר בַּתּוֹרָה, בְּמִשְׁה עֲבָדוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנַבִּיאֵי הָאֵמֶת וְהַצְּדִק: (אמין)

הפטרות דויקהל

במלכים א' סימן ז'

וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּקַּח אֶת־חִירָם מִצֹּר: וַיִּשְׁלַח,

מִלְכָּא שְׁלֹמֹה. וּדְבַר יֵת חִירָם, מִצֹּר: בְּ בֶן־אִשָּׁה

אֶלְמָנָה הוּא מִמִּטָּה נִפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי חֲרָשׁ נַחֲשֶׁת

וַיִּמְלֵא אֶת־הַחֲכָמָה וְאֶת־הַתְּבוּנָה וְאֶת־הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת

כָּל־מְלָאכָה בְּנַחֲשֶׁת וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיַּעַשׂ

אֶת־כָּל־מְלָאכָתּוֹ: בַּר אֶתְתָּא אַרְמִלְתָּא הוּא, מִשְׁבֻּטָּא דְבֵית

נִפְתָּלִי. וְאָבוּהִי גִבְרַת צוּרִי, אִמִּין בְּעִבְדֵי־נַחֲשָׂא. וְאֶתְמִלִּי. יֵת חֲכַמְתָּא וְיֵת

סְכַלְתָּנוּתָא, וְיֵת דַּעְתָּא. לְמַעַבְד כָּל עֲבִידָא, בְּנַחֲשָׂא. וְאֶתָּא, לְוֵת מִלְכָּא

זֶלֶק הַדְּקָדוּק: * וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכוּ': כַּאֲן תַּחֲלַת פִּסְקָא: בְּ בֶן אִשָּׁה אֶלְמָנָה הוּא בְּטַעַם אֲזִיל וְאֵתִי בְּכֹל סְפָרֵי תִימָן:

שְׁלֹמֹה. וְעֶבֶד, יְתָ כָּל עֲבִידֶיךָ: ^ג וַיַּצַּר אֶת־שְׁנֵי הָעֲמוּדִים
 נְחֹשֶׁת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעֲמוּד הָאֶחָד וְחוּט
 שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה יָסַב אֶת־הָעֲמוּד הַשֵּׁנִי: וְצָר. יְתָ תְּרִין
 עֲמוּדָיָא, דְּנַחֲשָׂא. תַּמְנָא עֶסְרִי, אַמִּין. רוּמְיָה, דְּעֲמוּדָא חַד. וְחוּט מִשַּׁח
 תַּרְתָּא עֶסְרִי אַמִּין, מִקַּף לִיָּהּ. וְכֵן, לְעֲמוּדָא תַּנְיָנָא: ^ד וּשְׁתֵּי כְּתָרוֹת
 עָשָׂה לָתֵת עַל־רָאשֵׁי הָעֲמוּדִים מְצַק נְחֹשֶׁת חֲמִישׁ
 אַמּוֹת קוֹמַת הַכְּתָרַת הָאֶחָת וְחֲמִישׁ אַמּוֹת קוֹמַת
 הַכְּתָרַת הַשֵּׁנִית: וְתַרְתִּין קַרְנַתָּון, עֶבֶד. לְמַתָּן. עַל רִישֵׁי עֲמוּדָיָא,
 מַתָּךְ נְחֹשָׂא. חֲמִישׁ אַמִּין. רוּמְיָה, דְּקַרְנַתָּא חַדָּא. וְחֲמִישׁ אַמִּין. רוּמְיָה,
 דְּקַרְנַתָּא תַּנְיָיָא: ^ה שְׁבָכִים מַעֲשֵׂה שְׁבָכָה גְּדִלִים מַעֲשֵׂה
 שְׂרָשְׁרוֹת לַכְּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעֲמוּדִים שְׁבַעַה
 לַכְּתָרַת הָאֶחָת וְשְׁבַעַה לַכְּתָרַת הַשֵּׁנִית: סְרִיגִין, עוֹבֵד
 סְרִיגוֹ. קְלִיעִין, עוֹבֵד גְּדִילוֹ. לְקַרְנַתָּון. דְּעַל, רִישׁ עֲמוּדָיָא. שְׁבַעַא,
 לְקַרְנַתָּא חַדָּא. וְשְׁבַעַה, לְקַרְנַתָּא תַּנְיָיָא: ^ו וַיַּעַשׂ אֶת־הָעֲמוּדִים
 וּשְׁנֵי טוֹרִים סָבִיב עַל־הַשְּׁבָכָה הָאֶחָת לְכֶסֶת אֶת־
 הַכְּתָרַת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַרְמוֹנִים וְכֵן עָשָׂה לַכְּתָרַת
 הַשֵּׁנִית: וְעֶבֶד, יְתָ עֲמוּדָיָא. וְתַרִּין סְדְרִין סְחֹר סְחֹר, עַל סְרִיגַתָּא
 חַדָּא. לְכֶסֶתָּא יְתָ קַרְנַתָּון, דְּעַל רִישׁ רְמוֹנָיָא. וְכֵן עֶבֶד, לְקַרְנַתָּא,
 תַּנְיָיָא: ^ז וְכְתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעֲמוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוֹשָׁן
 בְּאוּלָם אַרְבַּע אַמּוֹת: וְקַרְנַתָּון. דְּעַל, רִישׁ עֲמוּדָיָא. עוֹבֵד
 שׁוֹשְׁנַתָּא, לְקִיט בְּאוּלָמָא. אַרְבַּע, אַמִּין: ^ח וְכְתָרוֹת עַל־שְׁנֵי
 הָעֲמוּדִים גַּם־מִמַּעַל מְלַעַמַת הַבָּטָן אֲשֶׁר לְעֶבֶר
 (כ' שִׁבְכָה) הַשְּׁבָכָה וְהַרְמוֹנִים מְאֵתִים טְרִים סָבִיב עַל

וְזֶלֶק הַדְּקָדוּקָה: ^ד מְצַק. אִין בְּצַד"י דְּגַשׁ וְהוּא רַפְּהָ, כִּי רֵאוּי הִיָּה לְהִיּוֹת מְלֵא:

הַפֶּתַח הַשְּׁנִית: וְקִרְנַתָּן. עַל תְּרִין, עֲמוּדָיָא. אֶף מְלַעֲלָא,
 מְלַקְבִּיל דְּבִקָּא. דְּלַעֲיִבְר, סְרִיגָתָא. וְרִמּוֹנֵיָא מֵאֲתַן סְדְרִין עֲבִידִין לֵהּ,
 סְחֹר סְחֹר. עַל, קִרְנַתָּא תְּנִייתָא: וַיִּקַּם אֶת־הָעֲמֻדִים לְאֵלִים
 הַהֵיכָל וַיִּקַּם אֶת־הָעֲמוּד הַיְמָנִי וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יָכִין
 וַיִּקַּם אֶת־הָעֲמוּד הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ בְּעֹז: וְאֵקִים,
 יֵת עֲמוּדָיָא. לְאוֹלְמָא, דְּהֵיכְלָא. וְאֵקִים יֵת עֲמוּדָא, מִיְמִינָא. וַיִּקְרָא יֵת
 שְׁמִיָּה, יָכִין. וְאֵקִים יֵת עֲמוּדָא, מִסְּמָאלָא. וַיִּקְרָא יֵת שְׁמִיָּה, בְּעֹז: וְעַל
 רֹאשׁ הָעֲמוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוֹשַׁן וְהִתָּם מְלֹאכֶת הָעֲמוּדִים:
 וְעַל. רִישׁ עֲמוּדָיָא, עוֹבֵד שׁוֹשַׁנָּא. וְשְׁלִימַת, עֲבִידַת עֲמוּדָיָא:

(גְּאֵלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרֻקְנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיָּה. קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְבְּרַד וְיִשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לַעֲלֵא, חַיָּא וְקִימָא. מְבָרַד הוּא לְעָלַם,
 וְלַעֲלָמִי עֲלָמִיָּא:



גהד לנחת שבת ושני וחמישי אלה פקודי

<p>תפסיר רס"ג</p> <p>כא) הדיא ערד מא דכיל פי אלמסכן מסכן אלשהאדה. אלדי עד באמר מוסי. כידמה אלליואנין. עלי יד</p>	<p>חמישי כשהו מחוברות בסת"י</p>	<p>כא אלה</p> <p>פקודי המשכן המשכן העדת אשר פקד על פי משה עבדת הלויים ביד</p>
--	---------------------------------	---

— רס"י —

כא אלה פקודי. בפרשה זו נמנו כל משקלי נדבת המשכן, לכסף ולזהב ולנחשת, ונמנו כל פליו לכל עבודתו: המשכן משכן. שני פעמים, רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל:

משכן העדת. עדות לישראל שותר להם הקדוש ברוך הוא על מעשה העגל שהרי השרה שכנתו ביניהם: עבדת הלויים. פקודי המשכן וכליו היא עבודה המסורה ללויים במדבר, לשאת ולהוריד להקים איש